

Міністерство освіти і науки України
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра генетики, селекції і насінництва
сільськогосподарських культур

ЗАКЛАДАННЯ ПРОМИСЛОВОГО САДУ

Методичні вказівки для виконання індивідуального
розрахункового завдання

з дисципліни «**Плодівництво**»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності Н1 «Агрономія»

Біла Церква

2025

Укладачі: **Л.А. Шубенко** – канд. с-г. наук, доцент
А.І. Юрченко – канд. с-г. наук, асистент
Білоцерківський національний аграрний університет
В.В. Леус – канд. с-г. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет

Закладання промислового саду: методичні вказівки для виконання індивідуального розрахункового завдання з дисципліни «Плодівництво» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 «Агрономія» / укладачі Л.А. Шубенко, А.І. Юрченко, В.В. Леус. Біла Церква, 2025. 51 с.

Методичні вказівки складено відповідно до програми навчальної дисципліни «Плодівництво» у допомогу при виконанні завдання 4-го модуля «Закладання плодового саду».

Рецензенти: Грабовський М.Б, доктор. с-г. наук, професор, БНАУ
Сіроштан Т.М., канд. с-г. наук, доцент, БНАУ

Передмова

Зосередження товарного виробництва плодів у господарствах обумовлює необхідність закладання промислового плодового насадження з інтенсивною технологією вирощування. Плодові насадження інтенсивного типу повинні забезпечувати ранні врожаї не менш як 20 т/га. Закладання такого саду потребує значних інвестицій, зокрема на придбання безвірусного садивного матеріалу, влаштування зрошувальної мережі, установлення шпалер, удобрення, будівництво холодильника. Економічна ефективність і окупність саду залежать від різних чинників: технології закладання насадження (вибору місця і ґрунту, породно-сортового складу, сортопідщепних комбінацій, конструкції насадження), ринків збуту і конкурентоспроможності плодів, шляхів сполучення, наявності робочої сили, маркетингової діяльності тощо.

Якщо хоч один із чинників, наприклад, сорт, не відповідає вимогам ринку за смаковою якістю плодів, рівень рентабельності різко знижується, виробництво продукції може бути збитковим, а наслідки для господарства катастрофічними. Тому, інтенсивний промисловий сад, незалежно від його площі, доцільно закладати за проектами, що розробляють садопроектні установи, які відповідають за наслідки впровадження проекту.

Розробка проекту передбачає складання техніко-економічного обґрунтування, обстеження земельних угідь і зйомку рельєфу місцевості, агрохімічну характеристику ґрунту і підґрунтя, меліоративні роботи, організацію території саду, підготовку ґрунту, підбір порід і сортів, їх розміщення, конструкції крон і способи її формування, технологічні карти закладання саду та догляду за ним до вступу в промислове плодоношення, кошторис на виконання всіх робіт.

1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Завдання складається і видається викладачем індивідуально, для кожного здобувача вищої освіти. У ньому вказується зона вирощування (Степ, Лісостеп, Полісся), площа, породний склад, сила росту підщепи. Завдання оформляється наступним чином:

Індивідуальне завдання «Проект закладання саду»	
Здобувач (прізвище, ім'я)	_____
Курс	_____ Група _____
Тема: Закладання промислового саду в зоні	_____
Порода	_____
Підщепа (вказати силу росту і назву)*	_____
Площа	_____
Схема садіння	_____

Примітки: характеристику підщеп відображено у методичних вказівках «Підщепи плодових культур»*

2. ЕТАПИ ПРОЄКТУВАННЯ СТВОРЕННЯ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ

Багаторічне сільськогосподарське насадження – це сільськогосподарське угіддя, що використовується під штучно створені деревні, кущові або трав'янисті багаторічні насадження, призначені для отримання врожаю плодово-ягідної продукції.

Закладання багаторічних насаджень – це кропітка і багатоступенева робота, яка включає різносторонній розрахунок та оформлення відповідної документації. Оформленням такої документації займаються спеціалізовані проєктні організації. Розробка технічної документації відбувається відповідно до чинних законодавчих та

Рекомендована література

- 1.** Грицаєнко А.О. Плодівництво. Київ: Урожай, 2000. 430 с.
- 2.** Куян В.Г. Плодівництво. Житомир: Житомирський національний агроекологічний університет, 2009. 480 с.
- 3.** Мельник О.В. Інтенсивний яблуневий сад: закладання і догляд. *Новини садівництва*. Умань, 2017. № 3, Ч.1. 40 с.
- 4.** Підщепи плодових культур: методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Плодівництво» за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу для студентів стаціонарної форми навчання / Л.А. Шубенко та ін. Біла Церква, 2018. 28 с.
- 5.** Морфологічні особливості плодових культур: навч. посібник / В.В. Поліщук та ін. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 108 с.
- 6.** Програма та методика проведення навчальної практики: навч. посібник / В.С. Хахула та ін. Біла Церква, ТОВ «Білоцерківдрук». 2023. 147 с.
- 7.** Порадник із плодівництва, овочівництва та тваринництва для сільських господарів українців: навч. посібник / І.Д. Примаєв та ін. Вінниця: ТВОРИ, 2024. 416 с.

ЗМІСТ

Передмова	3
1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ	4
2. ЕТАПИ ПРОЄКТУВАННЯ СТВОРЕННЯ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ	4
3. ВИБІР ДІЛЯНКИ ПІД ЗАКЛАДАННЯ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ	7
4. РОЗБИВАННЯ ДІЛЯНКИ НА КВАРТАЛИ	9
5. РОЗМІЩЕННЯ САДОЗАХИСНИХ НАСАДЖЕНЬ І ВІТРОЛАМНИХ ЛІНІЙ	12
6. ПЛАНУВАННЯ ДОРОЖНОЇ МЕРЕЖІ	15
7. РОЗМІЩЕННЯ ДОПОМІЖНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ДВОРІВ І ПАСІК	15
8. РОЗРАХУНОК ПОТРЕБИ В САДИВНОМУ МАТЕРІАЛІ	16
9. ПОТРЕБА В МАТЕРІАЛАХ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ОГорожі ТА ШПАЛЕРИ	20
10. РОЗМІЩЕННЯ СОРТІВ ПЛОДОВИХ ТА ЯГІДНИХ ПОРІД У КВАРТАЛАХ	21
11. БАЛАНС ТЕРИТОРІЇ САДУ	27
Тестові питання до МОДУЛЯ 3. «Організація території саду»	28
Додаток . Реєстр сортів плодових порід, рекомендованих для вирощування в Україні у 2025 році	32
Рекомендована література	50

ЗАКЛАДАННЯ ПРОМИСЛОВОГО САДУ

Методичні вказівки для виконання індивідуального
розрахункового завдання
з дисципліни «**Плодівництво**»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності Н1 «Агрономія»

Шубенко Лідія Анатоліївна

Юрченко Анатолій Іванович

Леус Віталій Володимирович